

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;

e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XVIII, брой 11 м.ноември 2025 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

25 години **НФРИ**
УСТОЙЧИВ БИЗНЕС С КАУЗА

1. Новини – стр.1 – стр.12

2. Проекти и програми – стр.13 – стр.14

СЕДМИЦА НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

17-23 ноември 2025 г.
гр.София

ПРОГРАМА

17 ноември 2025

13.00 ч. – Откриване и излъчване на документален филм с добри практики /зала на КООП Хотел, гр. София, ул."Искър" 30/
13.30 ч. – Национален форум „25 години НФРИ – пътят на социалните предприемачи“ /зала на КООП Хотел, гр. София, ул."Искър" 30/
18.00 ч. – Откриване на Онлайн панаир Предприемачество за хора с увреждания /зала на КООП Хотел, гр. София, ул."Искър" 30/

20 ноември 2025

11.00 ч. – Художествена занаятчийска работилница „Мостове“ /сцена „Централни хали“ бул. „Княгиня Мария Луиза“ 25/

17-23 ноември 2025

Онлайн панаир Предприемачество за хора с увреждания
<https://balkanfair.online/>

НОВИНИ

Акценти от Седмицата на предприемачеството за хора с увреждания

От 17 до 23 ноември 2025 г. НФРИ проведе традиционната Седмица на предприемачеството за хора с увреждания, реализирана с подкрепата на Агенцията за хората с увреждания.

- **Откриване и документален филм** – представяне на добри практики от специализираните предприятия и постиженията на НФРИ през последните 25 години.
- **Национален форум „25 години НФРИ“** – дискусии за социалната икономика, иновациите и перспективите пред социалните предприятия.
- **Онлайн панаир** – дигитална платформа за видимост и популяризиране на продуктите и услугите на нашите членове.

Договор No. 6-PM/02.06.2025 е с изпълнение по проект
Сервиз на предприемачеството за хора с увреждания на НФРИ,
финансирани от Агенцията за хората с увреждания

- **Художествена работилница „Мостове“** – практическо преживяване с традиционни занаяти под ръководството на майстори-занаятчии.
- **Изложба „Мост между сетивата“** – живописна експозиция на художничката Събина Данева, представяща силни емоции и ярки цветови композиции.

Седмичната премина успешно и още веднъж доказва значението на общността на специализираните предприятия и на активното участие на хората с увреждания в икономическите и културни процеси.

Форум 25 години НФРИ - пътят напред за социалните предприемачи

На 17 ноември 2025 г. Националната федерация на работодателите на инвалиди (НФРИ) отбеляза своята 25-годишнина с национален форум, който събра представители на институции, социални предприятия, партньорски организации и експерти от страната. Събитието премина под мотото „25 години НФРИ – пътят на социалните предприемачи“ и постави акцент върху устойчивото развитие, иновациите и бъдещето на социалната икономика в България.

Форумът беше открит от председателя на УС на НФРИ Елка Тодорова, а специални гости в началната сесия бяха заместник-министърът на труда и социалната политика Гергана Алексова-Великова и изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания проф. Георги Йорданов.

В рамките на откриването беше представен и документалният филм „25 години НФРИ – Устойчив бизнес с кауза“, проследяващ развитието на мрежата от специализирани предприятия и личните истории зад нея.

Заместник-министър Гергана Алексова-Великова отправи силно послание към членовете на федерацията:

„С дейността си Националната федерация на работодателите на инвалиди (НФРИ) доказва, че социалната мисия и успешният бизнес могат да вървят ръка за ръка. Това съчетаване е в основата на създаването на устойчиви работни места. То показва, че интегрираната заетост, в която хора със и без увреждания работят заедно, е най-добрият пример за приобщаващо и справедливо общество.“ В изказването си тя подчерта стабилното партньорство между МТСП и НФРИ в изработването и прилагането на политики за равен достъп до труд.

Зам.-министър Алексова-Великова увери, че министерството ще продължи да подкрепя НФРИ в усилията ѝ за: иновативни решения, устойчиво развитие на социалната икономика и подобряване на качеството на живот и достъпа до труд за хората с увреждания. Тя изрази признателност към всички членове на федерацията, които през годините са изграждали реални възможности за заетост и приобщаване.

„Убедена съм, че силното общество е това, което не оставя никого без необходимата подкрепа и осигурява възможности за пълноценно развитие на всички хора.“

Проф.Йорданов, изп.директор на Агенцията за хората с увреждания заяви своята подкрепа както на федерацията, така и на всички членове – специализирани предприятия, като благодаря за партньорството и разкритите работни места за хора с увреждания през годините.

В първият панел на форума – „Предприятията от социалната икономика – двигател на устойчиво развитие“, Елка Тодорова представи ролята на предприятията от НФРИ, като акцентира върху някои от постиженията на федерацията, включително и 12-годишния принос на НФРИ за дигитализация, онлайн търговия и въвеждане на иновации.

Йордан Димитров, председател на Балканския институт по труда и социалната политика, представи резултатите от националното проучване за състоянието на специализираните предприятия, включително трайната тенденция за диверсификация на

дейностите, силен дял на микро и малки предприятия, застаряване на персонала – 44% над 55 г., висока устойчивост на заетостта – 53% от служителите работят над 6 години и предизвикателствата: производителност, квалификация, адаптиране на работните места и достъпни инструменти за финансиране за оборудване и технологии.

„Лозана“ ЕАД,

„Велдия Дизайн“ и

„Тотал Ел Си“

представиха своите вдъхновяващи истории за успех.

Вторият панел „Политики и инструменти за социално и приобщаващо предприемачество“ беше посветен на стратегическите политики, инструментите за подкрепа и финансовите механизми, които формират средата за развитие на социалните предприятия в България. Дискусията очерта както напредъка през последните години, така и оставащите бариери пред сектора.

МТСП, АХУ, СИС Кредит, Микрофонд и Фондация Бикоуз представиха възможностите за подкрепа.

Акцентирано беше върху бъдещи промени в програмите, въвеждане на нови инструменти, подобряване на координацията между институциите и разширяване на финансирането за иновации, дигитализация и подкрепена заетост.

Форумът още веднъж показва, че НФРИ е стабилен партньор, двигател на социалните иновации и активен участник в изграждането на една по-справедлива и приобщаваща икономика.

Федерацията ще продължи да подкрепя своите членове и да работи за:

- по-добри условия за труд на хората с увреждания;
- устойчива заетост;
- модернизация и конкурентоспособност на социалните предприятия;
- активно партньорство с институции и общности.

**Художествената работилница „Мостове“
събра творчество, традиции и много усмивки**

На 20 ноември 2025 г. Сцена „Централни хали“ в София се превърна в място на вдъхновение, креативност и силна човешка

енергия. НФРИ, със съдействието на Агенцията за хората с увреждания и Регионалната занаятчийска камара - София, организира художествена работилница „Мостове“ – част от Седмицата на социалното предприемачество на хората с увреждания по проекта на НФРИ, финансиран от АХУ.

Участници с увреждания се докоснаха до богатството на българските занаяти и под вещото ръководство на пет изключителни майстори сътвориха свои уникални произведения.

С благодарност към майсторите-занаятчии, които вложиха сърце и професионализъм във всяка демонстрация: Йоланта Ценова (бакърджийство), Радка Вацева (стъклопис), Мария Владовска (дърворезба), Кристина Джерманска (керамика) и Павлина Дудина (накити). Те не просто показаха занаята си – те изградиха мостове към нови умения, самочувствие, увереност и мотивация за развитие. А произведенията, които участниците отнесоха у дома, бяха най-яркото доказателство за силата на подкрепата и творческото изразяване.

„Мостове“ беше празник на приemanето, творчеството и смисленото общуване. Събитието, финансирано от Агенцията за хората с увреждания, за пореден път показа, че когато дадем пространство и подкрепа, резултатът е истински вдъхновяващ.

Изложба „Мост между сетивата“

В периода 20–23 ноември 2025 г. в пространството на Централни хали НФРИ представи изложбата „Мост между сетивата“ – самостоятелна експозиция на художничката Събина Данева.

Събина Данева е автор с дългогодишен професионален опит като графичен дизайнер, който през последните години се насочва и към живописата. Нейните творби се отличават с ярка емоционалност, динамични мазки и богата цветова експресия. В работите ѝ се открояват силни флорални мотиви, образи, вдъхновени от природата, както и фигурални композиции с подчертан експресивен характер. Картините ѝ вече са част от частни колекции в България, Австрия, Белгия и Испания.

Изложбата „Мост между сетивата“ предложи разнообразие от стилове и тематични платна – от детайлни натюрморти до абстрактни и символични композиции. Творчеството на Събина привлича зрителя със своята непосредственост и силно визуално въздействие, което превръща всяка нейна работа в отделен емоционален свят.

Събитието беше част от инициативите на Седмицата на социалното предприемачество на хората с увреждания, която НФРИ реализира през месец ноември.

Благодарим на Събина Данева за възможността да представим нейната впечатляваща изложба пред столичани.

Работна среща на мрежата D-WISE: Приобщаваща заетост и пътна карта за качествени работни места

Мрежата D-WISE, в която НФРИ е редовен член, участва в ключова дискусия на 12 ноември 2025 г., организирана от евродепутата Романа Томц, посветена на предизвикателствата и възможностите пред хората с увреждания на европейския трудов пазар. Основна тема на срещата беше изпълнението на пътната карта на ЕС за качествени работни места, която цели да създаде по-приобщаващи и устойчиви трудови възможности.

По време на събитието, експерти и лидери от социалната икономика представиха иновативни модели и политики, които могат да преодолеят бариерите пред достъпа до заетост и задържането на позиции за хората с увреждания. Сред говорителите бяха: Романа Томц – евродепутат, Европейски парламент, Сабина Лобато, Фондация ONCE, Янис Вардакастанис, президент на Европейския форум на хората с увреждания, Хайдн Хамърсли, координатор по социална политика, Патриция Буси, Европейска мрежа на социалните предприятия (ENSIE), Иржи Шварц, Европейска комисия, отдел „Социални политики и заетост“, Моника Чаба, Европейска комисия, Пакет за заетост на хора с увреждания.

Мрежата D-WISE използва тази платформа, за да призове за политики, които гарантират справедливи условия на труд, възможности за обучение и подкрепа за социални предприятия (WISE), които осигуряват качествени работни места. В своите препоръки D-WISE подчертава значението на модели на заетост, които са в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Тази среща е още едно доказателство за ангажимента на мрежата, както и на НФРИ да работят за системна промяна, в която социалната икономика играе централна роля в създаването на приобщаващи пазари на труда.

Начална среща по проекта BE AWARE

На 21 ноември 2025 г. се проведе началната среща по проекта BE AWARE – Business Engagement for Advancing Work Accessibility and Retention for Employees with Disabilities, финансиран по програма „Еразъм+“, сектор Професионално образование и обучение (KA210-VET).

Срещата, организирана от водещия партньор Consultis (Португалия), събра представителите на всички участващи организации, сред които и НФРИ. Партньорите обсъдиха организационните стъпки по изпълнението на проекта, графика на дейностите и плана за разпространение и видимост от резултатите.

Проектът цели да засили приобщаването на хората с увреждания на пазара на труда чрез подобряване на дигиталните умения и сътрудничеството между специалистите в подкрепената заетост и работодателите. В следващите месеци предстои изготвянето на обучителни ресурси и добри практики за насърчаване на достъпна и устойчиво развиваща се заетост.

**Съфинансирано от
Европейския съюз**

НФРИ участва в Дискусионен форум „Насърчаване на партньорства за социално въздействие в България“

На 20 ноември 2025 г. в хотел SENSE, София, се проведе дискуссионен форум „Насърчаване на партньорства за социално въздействие в България“, организирано от Microfinance Centre, СИС Кредит, Микрофонд, Фондация BCause и Фонд на фондовете, с подкрепата на програмата SIFTA на Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка. В събитието взе участие и НФРИ, представена от председателя Е. Тодорова.

Форумът събра представители на държавни институции, социални предприятия, финансови организации, инвеститори и експерти в социалното предприемачество, с фокус върху устойчивите бизнес модели със социален ефект и необходимостта от силни партньорства в сектора.

По време на откриващата сесия своите позиции представиха водещи институционални представители, сред които Зорница Русинова – председател на Икономическия и социален съвет, както и заместник-министърът на труда и социалната политика Наталия Ефремова. В последвалите панели бяха споделени предприемачески истории на успешни социални предприятия – Delishu, JAMBA, „Оле Мале“, „Чудната градина“ и Buddyguard.

Специален акцент беше поставен върху резултатите от проекта EPSI (Empowering Partnerships for Social Innovation), включително представения доклад за оценка на пазара на социално финансиране в България. Дискусиите очертаха нуждата от достъпни финансови инструменти, междуинституционално взаимодействие и стабилна подкрепяща среда за социалните иноватори.

Управляващият орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“ ще сключи ново финансово споразумение с Фонда на фондовете, което ще бъде на стойност 33 млн. евро, съобщи ръководителят на Управляващия орган на ПРЧР Цветан Спасов. За микрокредитиране и гаранции ще бъдат отделени 18 млн. евро, а 15 млн. евро ще бъдат предназначени за стартиращи бизнеси и младежки предприемачи, като за първи път е предвидена възможност за дялово участие.

„Идеалната комбинация за социални предприемачи е 40% грантово финансиране, които да бъдат използвани за менторство и техническа помощ, и 60% от кредити за период около 10 г., от които 3-4 г. могат да бъдат гратисен период“, заяви Спасов. Той даде информация и по приключилият прием по мярката „Насърчаване на социалната икономика“ за 27 млн. лв. – подадени 200 проектни предложения, до 586 хил. лв. на предприятие с осигурена експертна помощ по мениджмънт, маркетинг, право и участие в международни изложения.

Във връзка с инвестициите от Плана за възстановяване, Спасов информира, че с бюджет от 26,5 млн. лв. са създадени 6 фокус-точки за безвъзмездна експертна помощ. В регистъра са регистрирани 201 социални предприятия, а потенциалът е за над 13 000. Спасов анонсира и бъдещ Национален център за компетентности по социални иновации през 2026 г., като подчерта, че достъпът до експертиза е по-важен от достъпа до информация. ПРЧР цели да свързва бизнес с бизнес и предприемачи с предприемачи, за да укрепва сектора на социалната икономика.

Заклучителният панел беше посветен на младежкото предприемачество и изграждането на пътя от училище до стартиращи компании чрез сътрудничество между университети, НПО, бизнес и финансови институции.

Участието на НФРИ в събитието допринесе за засилване на диалога относно подкрепата за хората с увреждания в социалното предприемачество и интеграцията им в устойчиви бизнес модели — ключов елемент в мисията на Федерацията.

НФРИ с участие в международното събитие Social Finance Vibe 2025

На 5 и 6 ноември 2025 г. се проведе Social Finance Vibe 2025 – виртуално събитие, посветено на социалните финанси, микрофинансирането и бъдещето на социалната икономика в Европа. Форумът, организиран от Microfinance Centre (MFC), събра експерти, инвеститори, социални предприемачи и представители на европейски мрежи от целия континент.

Събитието беше открито с приветствия от Управителния съвет на MFC и основно обръщение на Марио Нава, генерален директор на ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия. Той представи визията на ЕК за развитието на социалната икономика и микрофинансирането в контекста на актуалните европейски приоритети и глобални предизвикателства.

НФРИ, представлявана от Е. Тодорова, участва активно в сесията на SIFTA, посветена на инструментите и програмите на ЕС в областта на микрофинансирането и социалната икономика. Дискусията постави акцент върху възможностите за достъп до европейско финансиране, предизвикателствата пред социалните предприятия и добрите практики за ефективното използване на наличните ресурси.

Федерацията взе участие и във втория панел – „Овластяване на партньорството за социални иновации“, фокусиран върху успешните модели за финансиране на социални предприятия, както и върху предстоящото стартиране на Академия за инвестиционна готовност и нов комбиниран финансов инструмент, съчетаващ публично и частно финансиране с персонализирана подкрепа.

Национална среща „От наука към иновации“

На 4 ноември 2025 г. в зала „Джон Атанасов“ в София Тех Парк се проведе националната среща „От наука към иновации“ по Програмата „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) 2021–2027. Организатор на събитието бе Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – междинно звено по управлението на приоритетни направления 1 и 2 на Програмата.

Събитието беше открито от Иван Попов, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Програма за образование“, а приветствия отправиха

представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на иновациите и растежа, както и Андреас фон Буш от Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на Европейската комисия. Модератор на форума бе журналистът Добриня Чешмеджиева.

В рамките на срещата бяха представени Центровете за върхови постижения и Центровете за компетентност, създадени с подкрепата на предходната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, както и техните бизнес планове и стратегии за сътрудничество с индустрията.

Форумът акцентира върху изграждането на ефективни партньорства между науката и индустрията и представи конкретни възможности за съвместни проекти в приоритетните направления „Мехатроника и чисти технологии“, „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“, „Информатика и ИКТ“ и „Нови технологии в креативни индустрии“.

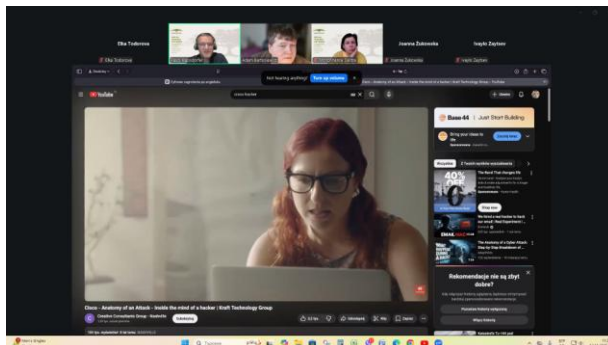
От страна на НФРИ участие взе К.Иванова, консултант подкрепена заетост.

Събитието подчерта значението на връзката между научните изследвания и бизнеса за ускоряване на трансфера на технологии и за постигане на интелигентна икономическа трансформация в България.

НФРИ участва в уебинара „Киберсигурност 2025 – Да останем в безопасност в дигиталния свят“

На 12 ноември 2025 г. НФРИ взе участие в специализирания уебинар „Киберсигурност 2025 – Да останем в безопасност в дигиталния свят“, организиран от Центъра за микрофинансиране и Техническата помощ за социално приобщаващо финансиране (SIFTA).

Събитието събра ръководители на микрофинансови институции, IT специалисти, мениджъри по риск и съответствие, както и представители на организации, работещи за социално включване. Участниците обсъдиха актуалните онлайн заплахи през 2025 г., включително фишинг, ransomware и атаки, генерирани чрез изкуствен интелект.

В рамките на уебинара бяха демонстрирани реални примери и представени лесни за прилагане добри практики за укрепване на дигиталната устойчивост – от създаване на сигурни пароли и активиране на двуфакторно удостоверяване до възприемане на принципа „никога не се доверявай, винаги проверявай“. Чрез интерактивни упражнения участниците идентифицираха собствените си дигитални уязвимости и получиха конкретни насоки за повишаване на сигурността на организациите си.

С подобни участия НФРИ продължава да следи ключовите теми, свързани с дигитализацията и информационната сигурност, които имат пряко значение за работата на специализираните предприятия и защитата на данните на хората с увреждания.

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Фонд Условия на труд към Министерството на труда и социалната политика (МТСП)

Фонд „Условия на труд“ с управляващ орган Министерство на труда и социалната политика осигурява безвъзмездно финансиране за работодатели, които инвестират в безопасна и комфортна работна среда. По програмата могат да кандидатстват фирми и дружества, регистрирани в Търговския регистър, с ЕИК/БУЛСТАТ- български работодатели, които:

- ✓ Осигуряват работа на работници и служители с трудови договори;
- ✓ Внасят редовно осигурителни вноски;
- ✓ Декларират условията и рисковете в работната среда пред Областната инспекция по труда;
- ✓ Имат актуален договор със Служба по трудова медицина и комитет/група по условия на труд.

Програмата е насочена към работодателите, които планират да извършат дейности във връзка с ремонт и подобрения на условията на труд за съществуващи работни места, разположени в собствен или нает сграден фонд.

Допустимите дейности и инвестиции по програмата включват:

- реконструкция и модернизация на съществуващи обекти и сгради, въведени в експлоатация;
- внедряване на нови и модернизиране на съществуващи технологии и съоръжения, водещи до подобряване условията на труд;
- изграждане или усъвършенстване на системи за предотвратяване на рискове на работното място;
- изграждане или усъвършенстване на системи за осигуряване качеството на труда;
- подобряване на санитарно-хигиенните и битови условия на труд;
- обезопасяване на машини и съоръжения.

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е до 30% от реално направените инвестиции и подобрения, като горната граница финансиране от програмата на МТСП след завършен и отчетен проект, е в размер на 100 000 лв. без ДДС.

- С реализацията на проект към фонд Условия на труд работодателите ще
- подобрят условията за труд и безопасност на екипа си;
 - оптимизират работната среда и повишат производителността на труда в дружеството;
 - оптимизират факторите на работната среда;
 - решат множество нерешени въпроси свързани с условията на работната среда и работните места;
 - повишат доверието и имиджа си сред партньорите, клиентите и служителите си.

екипът на НФРИ